

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE
BANJALUKA

Broj: 11 0 U 016879 16 Uvp
Banjaluka, 12. jula 2018. godine

Vrhovni sud Republike Srpske, u vijeću sastavljenom od sudija: Smiljane Mrše, predsjednika vijeća, Merside Bjelobrk i Želimira Barića, članova vijeća, uz učešće zapisničara Margarete Nikić, u upravnom sporu po tužbi tužioca M.B. iz K.V., kojeg zastupa punomoćnik V.Š., advokat iz K.V., protiv rješenja Ministarstva ..., broj: ... od 17. juna 2015. godine, u predmetu utvrđivanja svojstva ratnog vojnog invalida i prava na invalidninu, odlučujući o zahtjevu tužioca za vanredno preispitivanje presude Okružnog suda u Banjaluci, broj: 11 0 U 016879 15 U od 23. februara 2016. godine, na sjednici vijeća održanoj dana 12. jula 2018. godine, donio je

P R E S U D U

Zahtjev se odbija.

Odbija se zahtjev tužioca za naknadu troškova za sastav zahtjeva u iznosu od 750 KM.

O b r a z l o ž e n j e

Pobijanom presudom, u stavu 1. izreke, odbija se kao neosnovana tužba izjavljena protiv uvodno označenog akta tuženog, a u stavu 2. izreke presude, odbija zahtjev tužioca za naknadu troškova spora u iznosu od 750 KM. Osporenim aktom u tački 1. dispozitiva odbija se kao neosnovana žalba tužioca izjavljena protiv rješenja Odjeljenja ... Opštine K.V., broj: ... od 03. januara 2014. godine, a u tački 2. dispozitiva rješenja, u postupku revizije se poništava rješenje od 03. januara 2014. godine i rješava tako da se tužiocu i dalje priznaje svojstvo ratnog vojnog invalida (RVI) druge kategorije sa 100% vojnog invaliditeta, po osnovu povređivanja zadobijenog kao pripadnik Ministarstva..., CJB B., SJB K.V. (MUP RS SJB), sa pravom na ličnu invalidninu u mjesečnom iznosu od 73% od osnovice, počev od 01. januara 2000. godine do 01. maja 2005. godine, a od 01. maja 2005. godine se utvrđuje prestanak svojstva RVI i prava na ličnu invalidninu, te se odbija kao neosnovan zahtjev tužioca za priznavanje svojstva RVI i prava na ličnu invalidninu, po osnovu povređivanja zadobijenog vršeći vojnu dužnost kao pripadnik MUP, te određuje da se ovim rješenjem zamjenjuje rješenje prvostepenog organa broj: ... od 29. jula 2002. godine.

U obrazloženju presude sud navodi da je osporeni akt pravilan i zakonit, jer da navodi tužbe da je ranijim uvjerenjem MUP RS SJB, broj: ... od 25. aprila 1996. godine, bilo utvrđeno da je tužilac ranjen kao pripadnik oružanih snaga obavljajući dužnosti za odbranu RS, ne utiču na drugačije odlučivanje. Obrazlaže presudu razlozima da su tačni navodi da je tužilac bio u rezervnom sastavu policije i da u smislu člana 10. Zakona o pravima boraca, vojnih invalida i porodica poginulih boraca Odbrambeno-otadžbinskog rata Republike Srpske, Prečišćeni tekst („Službeni glasnik Republike Srpske”, broj: 55/07, 59/08 i 118/09, u daljem tekstu: Zakona o pravima boraca), u vezi sa službom u vojsci se smatra i odlazak u jedinicu na borbeni položaj i odobreni povratak iz jedinice, ali da je i tim uvjerenjem iz 1996. godine utvrđeno da tužilac u

momentu povređivanja nije išao u jedinicu, nego na svoj redovni posao kao pripadnik rezervnog sastava policije, koji se ne može smatrati odlaskom u jedinicu u smislu člana 10. tog zakona, pa da je tuženi pravilno odbio žalbu. Pored toga, postupajući u postupku revizije rješenja donesenog u postupku prevođenja, kojim je ukinuto rješenje organa od 29. jula 2002. godine, kojim je tužiocu bilo priznato svojstvo RVI druge kategorije sa 100% invaliditeta po osnovu povređivanja zadobijenog vršeći vojnu dužnost kao pripadnik MUP, cijeni da je tužiocu pravilno utvrđen prestanak svojstva RVI i prava na ličnu invalidninu zbog nepostojanja zakonskih uslova za dalje korišćenje prava, te da je pravilno utvrđen prestanak statusa sa danom 01. majem 2005. godine, jer mu je sa tim danom prvi put utvrđen prestanak prava, a ostala rješenja donesena u izvršenju presuda, kako je obrazloženo u osporenom aktu.

Blagovremenim zahtjevom za vanredno preispitivanje presude, tužilac osporava njenu zakonitost iz razloga sadržanih u članu 35. stav 2. Zakona o upravnim sporovima („Službeni glasnik Republike Srpske”, broj: 109/05 i 63/11, u daljem tekstu: ZUS), jer da je sud u postupku zanemario relevantne činjenice koje su mogle biti od uticaja na rješavanje upravne stvari. Navodi da je dokazao da je mobilisan u Vojsku RS i da je potom raspoređen u rezervni sastav policije, u tadašnju PS Š. koja je tokom cijelog rata bila u zoni borbenih dejstava, gdje je ostao do završetka rata. Ukazuje da je članom 4. Zakona o odbrani propisano da oružane snage čine vojska i jedinice policije. Smatra da se povređivanje koje se dogodilo prilikom odlaska u jedinicu i povratak iz jedinice, u smislu člana 10. Zakona o pravima boraca, ima smatrati povredom na borbenom zadatku, a ne povredom pri odlasku na posao i ne prihvata obrazloženje da povreda nije u vezi sa vršenjem vojne dužnosti. Revidirano uvjerenje MUP ne osporava povređivanje tužioca kao pripadnika rezervnog sastava policije, a da samo izjašnjenje na uvjerenje nema karakter upravnog akta i da nije dato u vezi službene evidencije. Komisija za reviziju je jednom izvršila reviziju uvjerenja od 1996. godine o okolnostima ranjavanja tužioca, pa da ponovna revizija uvjerenja nije bila moguća, a posebno izmjena rješenja o reviziji. Organ uvjerenje od 1996. godine ne može ocjenjivati po slobodnoj ocjeni dokaza, u smislu člana 10. Zakona o opštem upravnom postupku („Službeni glasnik Republike Srpske”, broj: 13/02, 87/07 i 50/10, u daljem tekstu: ZOUP), jer je isto javna isprava koja dokazuje ono što je u njoj utvrđeno. Sud i organ nisu pouzdano utvrdili da je tužilac povrijeđen idući na posao, pa da je utvrđenje proizvoljno, jer da je tužilac povrijeđen na borbenom zadatku u borbenoj jedinici, pa da su ispunjeni uslovi za priznanje svojstva RVI u smislu člana 10. i 127. Zakona o pravima boraca, a u presudi nepravilno primijenjeno materijalno pravo. Ukazuje da je presudu trebalo donijeti vijeće sudija, a ne sudija pojedinac. Tuženi je donio tri istovjetna rješenja kojim je odbio žalbe tužioca u istoj pravnoj stvari i sud je svojim ranijim presudama poništio akte, pa da je pobijanom presudom sud iz nerazumljivih razloga odbio tužbu kao neosnovanu. Predlaže da se zahtjev uvaži, presuda preinači, tako da se tužba usvoji i poništi osporeni akt ili presuda ukine i predmet vrati sudu na ponovno odlučivanje, a tuženi obaveže da mu nadoknadi troškove upravnog spora.

Tuženi u odgovoru na zahtjev ističe da su svi navodi istaknuti u zahtjevu već cijenjani od strane tuženog u osporenom aktu i od strane suda povodom pokrenutog upravnog spora, zbog čega predlaže da se zahtjev odbije.

Razmotrivši zahtjev, odgovor na zahtjev, pobijanu presudu, kao i cjelokupne spise predmeta ovog upravnog spora i predmetne upravne stvari, saglasno članu 39. ZUS, ovaj sud je odlučio kao u izreci presude iz sljedećih razloga:

Iz spisa predmeta proizlazi da je tužilac bio vojno angažovan u ratu u periodu od 02. novembra 1991. godine do 20. oktobra 1992. godine u VP 7404 K. i kao pripadnik oružanih snaga u ratu u periodu od 21. oktobra 1992. godine do 20. aprila 1996. godine u SJB K.V. U vrijeme povređivanja koje se dogodilo dana 24. avgusta 1995. godine, bio je pripadnik rezervnog sastava MUP RS SJB K.V. Rješenjem prvostepenog organa od 29. jula 2002. godine donesenim po

službenoj dužnosti u predmetu prevođenja, tužiocu je bilo priznato svojstvo RVI druge kategorije sa 100% invaliditeta, sa pravima po tom osnovu počev od 01. januara 2000. godine i istim je zamijenjeno rješenje organa od 26. maja 1999. godine. Rješenjem organa od 28. aprila 2005. godine, donesenim po službenoj dužnosti u postupku prevođenja, ukinuto je rješenje od 2002. godine i riješeno tako da tužiocu prestaje svojstvo RVI sa danom 01. majem 2005. godine, jer nisu ispunjeni zakonom propisani uslovi za priznavanje svojstva RVI i istim je zamijenjeno rješenje od 29. jula 2002. godine.

Organi uprave i nadležni sud su više puta odlučivali u ovoj upravnoj stvari i osporeni akt je donesen u izvršenju presude od 29. maja 2015. godine. U obrazloženju se navodi da je organ postupajući po uputama tuženog iz rješenja od 10. jula 2013. godine, zatražio od Odjeljenja za vojne evidencije, utvrđivanje istinitosti činjenica navedenih u uvjerenju od dana 25. aprila 1996. godine, provođenjem postupka dokazivanja da li su činjenice u toj javnoj ispravi istinito potvrđene, da li je tužilac bio povrijeđen i pod kojim okolnostima, jer u službenoj evidenciji nije evidentirano povređivanje tužioca, a izdato je uvjerenje o povređivanju u vidu javne isprave. Nakon uvida u dokumentaciju, saslušanja stranaka, uvida u mišljenje Boračke organizacije, utvrđeno je da je povrijeđen u saobraćajnoj nezgodi koja se desila prilikom odlaska na posao u Odjeljenje ... u Š. Izdato je novo uvjerenje o povređivanju, broj: ... od dana 02. decembra 2013. godine, iz kojeg proizlazi da je tužilac pripadnik MUP RS SJB K.V. u svojstvu rezervnog policajca dana 24. avgusta 1995. godine povrijeđen u saobraćajnoj nezgodi prilikom odlaska na posao u Stanično odjeljenje policije u Š., prema opisu događaja tog dana je na lokalnom putu K.V.-Š. povrijeđen u saobraćajnoj nezgodi prilikom odlaska na posao u SOP Š., a do nezgode je došlo kada je vozač automobila „Kadet“ idući u pravcu K.V. zakačio tužioca koji je upravljao motociklom u istom pravcu, da je prilikom pada sa motocikla zadobio povrede u predjelu glave, te je konstatovano da povređivanje tužioca nije vezano za vršenje vojne dužnosti. U tački 2. uvjerenja se stavlja van snage uvjerenje o ranjavanju tužioca od dana 25. aprila 1996. godine. Prvostepeno rješenje od 03. januara 2014. godine je zasnovano na navedenom uvjerenju, a obrazloženo je razlozima da tužilac nije povrijeđen u oružanoj borbi ili oružanoj akciji, pa mu se nije moglo utvrditi svojstvo RVI. Navode žalbe tuženi je ocijenio neosnovanim, jer nije povrijeđen u oružanoj borbi ili oružanoj akciji u ratu ili miru, za odbranu SFRJ, odnosno RS, što je uslov za utvrđenje svojstva RVI propisan kako Zakonom o pravima vojnih invalida i porodica palih boraca („Službeni glasnik Republike Srpske”, broj: 17/93, 29/94 i 16/95), koji je bio na snazi u vrijeme podnošenja zahtjeva za priznavanje statusa, tako i odredbama Zakona o pravima boraca, vojnih invalida i porodica poginulih boraca Odbrambeno-otadžbinskog rata Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske”, broj: 134/11, 9/12 i 40/12, u daljem tekstu: Zakon), koji je sada na snazi. Žalbu je odbio kao neosnovanu, jer je pravilno proveden postupak i rješenje na zakonu osnovano, ali je propušteno utvrđenje datuma prestanka prava i odbijanje zahtjeva tužioca za utvrđivanje svojstva RVI, zbog čega je izvršio reviziju rješenja. S pozivom na član 87. stav 5., u vezi sa članom 99. stav 4. Zakona, poništio je rješenje i sam riješio upravnu stvar kao u dispozitivu osporenog akta. Pobjanom presudom je odbijanjem tužbe iz naprijed navedenih razloga, održan na snazi osporeni akt.

Nije u pravu tužilac kada tvrdi da u osporenom aktu i presudi pogrešno utvrđeno da je povrijeđen idući na posao, a da je pravilno da je povrijeđen na borbenom zadatku u borbenoj jedinici, pa da su ispunjeni uslovi za priznanje svojstva RVI. U osporenom aktu i presudi je jasno obrazloženo na koji način je u postupku sa sigurnošću utvrđeno da je povređivanje tužioca nastalo u vrijeme obavljanja redovnih poslova i zadataka, a ne u vršenju vojne službe, a pored toga nije sporno da u službenoj evidenciji MUP SJB K.V., nema podataka da je tužilac dana 24. avgusta 1995. godine trebao vršiti vojnu dužnost ili učestvovati u oružanoj akciji ili aktivnostima vezanim za oružanu akciju, pa je pravilan zaključak da se povređivanje ne može smatrati vršenjem službe ili dužnosti u vezi sa službom u vojsci.

Navodi zahtjeva da je Komisija za reviziju ranije izvršila reviziju uvjerenja od dana 25. aprila 1996. godine o okolnostima ranjavanja tužioca, pa da ponovna revizija uvjerenja nije bila moguća, ne utiču na drugačije odlučivanje. Po članu 152. stav 3. ZOUP dopušteno je dokazivati da su u javnoj ispravi iz stava 1. ovog člana, činjenice neistinito potvrđene ili da su isprave neistinito sastavljene. Prema tome, uvjerenje o ranjavanju tužioca od dana 25. aprila 1996. godine nije bilo predmet slobodne ocjene dokaza u smislu člana 10. ZOUP kako tužilac tvrdi, nego je nakon provedenog postupka utvrđivanja tačnosti činjenica iz tog uvjerenja u smislu člana 152. stav 3. ZOUP, u kom je tužiocu omogućeno učešće, doneseno rješenje broj: ... od 02. decembra 2013. godine, kojim je pored ostalog odlučeno da se stavlja van snage navedeno uvjerenje, jer je organ utvrdio potpuni činjenično stanje.

Po ocjeni ovog suda, pravilan je zaključak tuženog u osporenom aktu i suda u pobijanoj presudi da oštećenje organizma tužioca nije nastalo pod okolnostima učestvovanja u oružanim akcijama, odnosno vršenja službe ili dužnosti u vezi sa službom u vojsci, jer je isti u skladu sa članom 3. stav 1. Zakona o pravima vojnih invalida i porodica palih boraca, kao i članom 5. stav 1. Zakona, kod činjenice da se redovni poslovi i zadaci rezervnog sastava policije ne mogu poistovjetiti sa učešćem u oružanim akcijama ili borbi. Povređivanje tužioca u saobraćajnoj nezgodi prilikom odlaska na redovne poslove i zadatke nije osnov da mu se utvrdi svojstvo RVI, zbog čega su svi prigovori zahtjeva kojima se tvrdi drugačije bez pravnog osnova, jer se istim ne dovodi u sumnju pravilnost i zakonitost pobijane presude.

Neosnovan je i prigovor tužioca koji se odnosi na funkcionalnu nenadležnost suda za rješavanje upravnog spora. Propisano je članom 6. ZUS da u upravnim sporovima sudi sudija pojedinac, a izuzetno u složenim predmetima za koje su razlozi pogrešno i nepotpuno utvrđeno činjenično stanje i/ ili pogrešna primjena materijalnog prava, koji su od uticaja za pravično rješavanje upravne stvari, sudi vijeće od trojice sudija. U pobijanoj presudi sud prihvata da su osporene odluke zasnovane na potpuno i pravilno utvrđenom činjeničnom stanju i na pravilnoj primjeni materijalnog prava, zbog čega je suprotno navodima zahtjeva, presudu mogao donijeti sudija pojedinac, kako je to i propisano navedenim članom zakona.

Kod takvog stanja stvari, u pobijanoj presudi nije ostvaren nijedan razlog njene nezakovitosti iz člana 35. stav 2. ZUS, pa se zahtjev tužioca odbija, na osnovu člana 40. stav 1. istog zakona.

Kako je zahtjev za vanredno preispitivanje presude odbijen, tužiocu ne pripada pravo na naknadu troškova upravnog spora, zbog čega se i ovaj zahtjev odbija kao neosnovan, na 49a. ZUS, u vezi sa članom 397. stav 1. Zakona o parničnom postupku („Službeni glasnik Republike Srpske”, broj: 58/03, 85/03, 74/05, 63/07, 49/09 i 61/13), koji se u upravnom sporu primjenjuje na osnovu člana 48. ZUS.

Zapisničar
Margareta Nikić

Predsjednik vijeća
Smiljana Mrša

Za tačnost opravka ovjerava
rukovodilac sudske pisarnice
Amila Podrašćić